

WOJEWODA WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, 15 maja 2024 r.

PS-III.865.5.2024.BN

**Pani
Zofia Zyborowicz
Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy
w Działdowie**

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Powiatowym Urzędzie Pracy w Działdowie, ul. Chopina 6, 13-200 Działdowo, Regon: 510936391, NIP: 571-10-34-711.

[Dowód: akta kontroli str. 6-7]

Miejsce kontroli: siedziba jednostki kontrolowanej.

W okresie objętym kontrolą stanowisko kierownika jednostki pełniła Pani Zofia Zyborowicz - Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Działdowie, powołana na to stanowisko przez Starostę Działdowskiego z dniem 1 stycznia 2018 r.

[Dowód: akta kontroli str. 61]

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko- Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

- Pani Brygida Niemiro – starszy inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 28/2024 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, pełniąca funkcję przewodniczącej zespołu kontrolnego;
- Pani Genowefa Macina - starszy inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 10/2022, wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, członek zespołu kontrolnego,

na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko - Mazurskiego, nr FK-VI.0030.136.2024 z dnia 22 lutego 2024 r.

[Dowód: akta kontroli str. 1]

Termin kontroli: 12, 14, 15 marca 2024 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 2/2024.

Zakres objęty kontrolą:

Ocena przestrzegania przepisów prawa obowiązujących w zakresie refundacji kosztów

wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy skierowanych bezrobotnych oraz zasad i trybu wydatkowania środków Funduszu Pracy na ten cel.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 3 oraz art. 112 - 115 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Ilekcroć w wystąpieniu pokontrolnym jest mowa o:

- ustawie – oznacza to ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t. j. Dz. U., z 2021 r. poz. 1110 ze zm., z 2022 r., poz. 690 ze zm.);
- MRiPS – oznacza to Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej;
- PUP – oznacza to Powiatowy Urząd Pracy w Działdowie;
- Dyrektorze – oznacza to Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Działdowie.

Obowiązujące przepisy prawa w zakresie refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy skierowanych bezrobotnych oraz przestrzegania zasad i trybu wydatkowania środków Funduszu Pracy to:

- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U., z 2021 r. poz. 1110 ze zm., 2022 r., poz. 690 ze zm.);
- Rozporządzenie MRPiPS z dnia 14 lipca 2017 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 243);
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 TFUE do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, s. 1);
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 TFUE do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz.Urz. UE L 352 z 24.12.2013, s. 9);
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rybołówstwa i akwakultury (Dz. Urz. UE L 190 z 28.6.2014, s. 45);
- Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 743 ze zm.);
- Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2017 r. poz. 1221);
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 października 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Funduszu Pracy (Dz. U. 2016 r., poz. 472).

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki ocenia się pozytywnie z uchybieniami.

Przedmiotem kontroli była ocena przestrzegania przepisów prawa obowiązujących w zakresie refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanych bezrobotnych oraz przestrzegania zasad i trybu wydatkowania środków

Funduszu Pracy. Sprawdzone również zgodność danych przedstawionych kontrolującym z realizacji ww. zadań z obowiązującą sprawozdawczością – sprawozdania MPiPS-02 o przychodach i wydatkach FP.

Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o analizę dokumentacji z realizacji refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanych bezrobotnych, przedstawionych przez PUP danych statystycznych, zakresu obowiązków pracownika odpowiedzialnego za realizację kontrolowanego zadania oraz wyjaśnień udzielonych przez Dyrektora PUP.

W kontrolowanym okresie PUP funkcjonował na podstawie Regulaminu Organizacyjnego zatwierdzonego Uchwałą Nr 463/18 Zarządu Powiatu Działdowskiego z dnia 29 sierpnia 2018 r., zmienionego Uchwałą nr 643/2022 Zarządu Powiatu Działdowskiego z dnia 21 września 2022 r. Zgodnie z ww. regulaminem, za realizację kontrolowanego zadania odpowiedzialne jest Centrum Aktywizacji Zawodowej, do którego zadań zgodnie z § 18 ust. 3 pkt 10 i 20 należy przygotowywanie i rozliczanie umów dotyczących zrefundowania kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego oraz kontrola i monitoring realizowanych instrumentów pracy, umów.

Zgodnie z § 15 ust. 2 Regulaminu oraz schematem organizacyjnym stanowiącym załącznik nr 1 do Regulaminu, bezpośredni nadzór nad CAZ sprawuje kierownik CAZ, podlegający Dyrektorowi.

[Dowód: akta kontroli str.8-60]

Zarządzeniem nr 2/2021 z 1 lutego 2021 r. Dyrektor wprowadziła Regulamin w sprawie refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, który został zmieniony Zarządzeniem nr 9/2022 z dnia 4 maja 2022 r.

Analizując określony w PUP sposób realizacji kontrolowanej formy wsparcia kontrolujący zwrócili uwagę, że w przypadku poręczeń wymagane jest przedłożenie zaświadczenia o wynagrodzeniu, podczas gdy zgodnie z § 10 pkt 3 Rozporządzenia powinni być to oświadczenia. Dyrektor PUP poinformowała także, że „w odniesieniu do zabezpieczenia refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy i przyjmowania przez PUP w Działdowie zaświadczeń o zarobkach osób poręczających – forma ta jest stosowana w celu skutecznego zabezpieczenia ewentualnego dochodzenia wiarygodności w przypadku niewywiązywania się z warunków umowy o refundację i konieczności zwrotu środków. Bardzo często osoby poręczające nie były w stanie same określić wysokości zarobków brutto, aby wpisać te dane do wymaganego rozporządzeniem oświadczenia, stąd urząd stosuje przyjmowanie zaświadczeń wystawionych przez zakład pracy. Adekwatnie wygląda sytuacja w przypadku poręczyciela prowadzącego działalność gospodarczą, gdzie urząd oprócz oświadczenia o wysokości dochodu przyjmuje kopię rozliczenia rocznego jako podstawę weryfikacji dochodu. W przypadku podmiotów prowadzących działalność gospodarczą częstym przypadkiem jest, że w okresie wymaganych

3 miesiące nie osiągnięto żadnego dochodu bądź był on bardzo niski, a przedłożona deklaracja pozwala określić rzeczywistą sytuację firmy. PUP zgodnie z art. 68 ustawy o finansach publicznych podejmuje ogół działań dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy”.

[Dowód: akta kontroli str.91]

Kontrolujący uwzględnili przedłożone wyjaśnienia.

Kontrolujący zwrócili ponadto uwagę na § 4 Regulaminu, w którym zawarto zapis, że wraz z wnioskiem o refundację złożyć należy upoważnienie Dyrektora do wystąpienia z wnioskiem o ujawnienie informacji gospodarczej do Krajowego Rejestru Długów Biura Informacji Gospodarczej S.A. Dyrektor PUP wyjaśniła, że „działanie to ma charakter pomocniczy w udzielaniu środków w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy. Procedurę uznano za zasadną w związku z realizacją zadań urzędu w ramach m.in. ustawy o finansach publicznych, w myśl której wydatkowanie środków publicznych powinno być celowe, legalne i gospodarne, a zastosowana dodatkowa forma monitoringu składanych oświadczeń w zakresie posiadania nieuregulowanych zobowiązań cywilnoprawnych pozwala wykluczyć osiąganie korzyści ze środków publicznych podmiotom celowo wprowadzającym urząd w błąd i zastosować pierwszeństwo przyznania środków przedsiębiorcom, których oświadczenia zostały złożone w pełni poprawnie. Monitoring w bazie KRD pozwolił w wielu wypadkach wykryć, że podmioty wypełniają wnioski o refundację nierzetelnie i składają oświadczenia niezgodne ze stanem faktycznym. Tylko w jednym przypadku w 2022 r. urząd rozpatrzył negatywnie wniosek o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy w związku z wykrytymi zobowiązaniami w KRD na kwotę 60 405,60 zł. Przedsiębiorca ten spłacił zobowiązanie i złożył ponownie wniosek o wsparcie we wrześniu 2022 r. Wniosek ten został rozpatrzony pozytywnie, zawarto umowę, która na dzień sporządzania wyjaśnień jest w trakcie realizacji.”

O ile, biorąc pod uwagę prawidłowe zabezpieczenie spłaty środków, stosowanie zaświadczeń o wysokości wynagrodzenia zamiast oświadczeń uznać należy za uzasadnione, o tyle upoważnienie Dyrektora do wystąpienia z wnioskiem o ujawnienie informacji gospodarczej do Krajowego Rejestru Długów, jest w opinii kontrolujących zbyt daleko idącym działaniem. Należy rozgraniczyć działania prewencyjne mające na celu zabezpieczenie środków od gromadzenia szczegółowych danych o sytuacji i płynności finansowej przedsiębiorcy.

Wobec powyższego kontrolujący uznali, działalność PUP w zakresie wymagania upoważnienie Dyrektora do wystąpienia z wnioskiem o ujawnienie informacji gospodarczej do Krajowego Rejestru Długów za nadużycie.

W toku kontroli zwrócono również uwagę na ograniczenie w zakresie kierowania na wyposażane / doposażone stanowisko pracy członków rodziny.

Dyrektor wyjaśniła ponadto, że „zapis w regulaminie w zakresie możliwości odmowy skierowania w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy m.in. członka rodziny zastosowany został w celu zminimalizowania nadużyć przedsiębiorców przy ubieganiu się o refundację w myśl zasady, że na złożoną ofertę w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy powinny być kierowane w pierwszej kolejności osoby bezrobotne spełniające kryteria pracodawcy do pracy na wskazanym stanowisku, które bez wsparcia środków publicznych nie byłyby w stanie podjąć zatrudnienia. W maju 2023 r. wprowadzono nowy regulamin i zapis odnośnie członków rodziny został zniesiony.

Kontrolujący przyjęli przedłożone wyjaśnienia. Pozostałe zapisy Regulaminu były zgodne z ustawą oraz obowiązującym rozporządzeniem.

[Dowód: akta kontroli str. 69-89]

Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego odbywała się na podstawie art. 46 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w wysokości określonej w umowie nie wyższej niż 6-krotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia. Szczegółowe warunki i tryb dokonywania refundacji określało Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 lipca 2017 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 243).

W PUP wstępnie zaplanowano na realizację kontrolowanego zadania 1.200.000 zł. W planie po zmianach na refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego w 2022 r. ujęto kwotę 1.290.000 zł.

[Dowód: akta kontroli str. 93]

Ze sprawozdania MRiPS - 02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy wynikało, że na refundację kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy wydatkowano kwotę 1.284.784,62 zł, na utworzenie 44 stanowisk pracy. Środki niewydatkowane stanowiły kwotę 5 215,38 zł. Z przedłożonego kontrolującym wykazu wniosków rozpatrzonych pozytywnie oraz zawartych umów wynikało, że na wyposażone lub doposażone stanowiska pracy skierowano 43 osoby. Dyrektor wyjaśniła, że „błędnie do sprawozdania zacytowana została 1 osoba, którą skierowano do pracodawcy w ramach uzupełnienia stanowiska pracy. Wszystkie parametry w systemie Syriusz zostały odpowiednio zmodyfikowane, zarówno w pierwotnej ofercie pracy po przerwaniu zatrudnienia oraz w kolejnej ofercie złożonej na uzupełnienie stanowiska. Błędne dane zostały skorygowane w załączniku nr 1 do

sprawozdania MRiPS-02 za 2022 r. W 2022 r. zawarto 46 umów w sprawie refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, 3 podmioty zrezygnowały z dalszej realizacji umowy – nie wypłacono w tych przypadkach refundacji i nie wydano skierowania osobom bezrobotnym. Poprawna wartość liczby osób, za które został poniesiony wydatek to 43 osoby, natomiast kwota wydatkowanych środków jest zgodna ze złożonym sprawozdaniem i wynosi 1 284 784,62 zł”.

Dyrektor wyjaśniła ponadto, że „kwota środków niewykorzystanych w 2022 r. w wysokości 5 215,38 zł pozostała na rachunku bankowym urzędu z przeznaczeniem na aktywne formy i pomniejszyła transzę środków w 2023 r. o wysokość niewykorzystanych kwot, zarówno w projekcie EFS jak i w Funduszu Pracy”.

[Dowód: akta kontroli str. 202-205]

W toku czynności kontrolnych ustalono, że Dyrektor, a także Kierownik CAZ posiadają odpowiednie upoważnienia Starosty do awierania w jego imieniu umów o refundację. Kontrolującym przedstawiono upoważnienia które były poprawne pod względem formalno-prawnym.

[Dowód: akta kontroli str. 62-65]

W okresie objętym kontrolą zadania z zakresu refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanych bezrobotnych realizował w PUP 1 specjalista ds. programów. Pracownik realizujący przedmiotowe działania miał powyższe zadania ujęte w zakresach czynności.

[Dowód: akta kontroli str. 66-68]

W **2022 r.** do UPPO wpłynęło **66** wniosków o przyznanie refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, spośród których:

- **50** wniosków rozpatrzono pozytywnie, spośród których:
  - 4 podmioty zrezygnowały z dalszej realizacji wniosku;
  - zawarto 46 umów;
  - z 3 podmiotami zerwano umowy na ich prośbę przed wypłatą refundacji i skierowaniem osób bezrobotnych.

[Dowód: akta kontroli str. 192-198]

- **16** wniosków rozpatrzono negatywnie, z powodu:
  - wyczerpania limitu środków w 2022 r.;
  - przyznania refundacji w 2022 r.;
  - zamiaru zakupu w ramach refundacji środka transportu w związku z prowadzoną działalnością w sektorze transportu drogowego towarów;
  - braku w rejestrze osób bezrobotnych spełniających kryteria, uwzględnione w złożonej krajowej ofercie pracy w ramach wniosku o refundację;

- złożenia oświadczenia niezgodnego z prawdą w odniesieniu do nieuregulowanych zobowiązań cywilnoprawnych;
- złożenia oświadczenia dotyczącego otrzymanej pomocy de minimis niezgodnego ze stanem faktycznym;
- niezłożenia w wyznaczonym terminie wyjaśnień co do zakresu prowadzonej działalności.

[Dowód: akta kontroli str. 208-210]

Odnosnie pozytywnego rozpatrywania wniosków, mimo, iż wcześniej i w tym samym czasie informowano inne podmioty o negatywnym rozpatrzeniu wniosków z powodu wyczerpania limitu środków Dyrektor wyjaśniła, „że do 31 maja 2022 r. ostatni rozpatrzony pozytywnie wniosek datowany jest na 6 kwietnia 2022 r. Każdy kolejny wniosek złożony po tym terminie został rozpatrzony negatywnie z uwagi na wyczerpanie limitu środków finansowych przeznaczonych na tę formę wsparcia bądź z innych przyczyn. Rozpatrzone pozytywnie wnioski w okresie od czerwca 2022 r. do września 2022 r. wynikały m.in. z rezygnacji zawarcia umowy o refundację przez podmioty, które wcześniej miały rozpatrzone pozytywnie wnioski; dokonania zmian w projekcie EFS i FP w związku z powstałymi oszczędnościami na innych realizowanych formach i dokonaniem przesunięć środków na realizację zadania: refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy. Pracodawcy, którym nie przyznano wsparcia z tytułu wyczerpania limitów środków finansowych oraz podmioty, które zgłaszają się do urzędu w celu uzyskania refundacji, informowani są osobiście, telefonicznie lub drogą elektroniczną o kolejnych możliwych terminach naborów. Na początku każdego roku w oparciu o posiadane decyzje finansowe ustalana jest ilość stanowisk dla jednego przedsiębiorcy. Każdy wniosek jest rozpatrywany indywidualnie w odniesieniu do potrzeb pracodawcy, jednakże ze względu na ograniczoną kwotę środków finansowych urząd przyznaje przedsiębiorcy środki na utworzenie jednego stanowiska pracy w celu uzyskania wsparcia przez największą liczbę podmiotów. W sytuacji, gdy przedsiębiorca ubiega się o refundację kolejny raz, urząd w uzasadnieniu odmowy wskazuje jako przyczynę przyznane już wsparcie w danym roku. Jednakże w sytuacji, gdy pozostają wolne środki do dyspozycji na refundację kosztów wyposażeniu lub doposażenia stanowiska pracy, a brak jest przedsiębiorców zainteresowanych udzieleniem wsparcia, wyrażana jest zgoda na realizację wniosku pomimo już udzielonej refundacji w danym roku”.

[Dowód: akta kontroli str. 218]

Badaniem kontrolnym objęto dokumentację dotyczącą losowo wybranych 10 pozytywnie rozpatrzonych wniosków w sprawie refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy (poz. 3, 8, 13, 18, 23, 28, 33, 38, 43, 48 zestawienia) oraz 10 wniosków rozpatrzone negatywnie (poz. 2, 3, 5, 6, 8, 9, 11, 12, 14, 15).

[Dowód: akta kontroli str. 211-217]

Kontrolujący ustalili, że formularz wniosku o zawarcie umowy dotyczącej refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy zawierał wszystkie elementy wynikające z § 2 ust. 2 i 3 Rozporządzenia oraz oświadczenia zgodne z § 2 ust. 4-7 Rozporządzenia.

[Dowód: akta kontroli str.326-355]

Wszystkie skontrolowane wnioski były składane do Starosty właściwego ze względu na siedzibę podmiotu lub ze względu na miejsce wykonywania pracy przez skierowanego bezrobotnego, podpisane przez osoby upoważnione do reprezentowania podmiotu oraz załączono do nich wymagane oświadczenia i załączniki.

Kontrolujący ustalili, że wpływające wnioski podlegały weryfikacji formalnej i merytorycznej, a następnie wnioskodawcy byli informowani o podjętej decyzji. Podmioty o pozytywnym lub negatywnym rozpatrzeniu wniosku otrzymywały pisemną informację w terminie do 30 dni od dnia złożenia wniosku.

[Dowód: akta kontroli str. 319-321]

Kontrolujący stwierdzili, że każdorazowo podmiot wnioskował o kwotę 30 000 zł. Dyrektor wyjaśniła, że „w każdym roku, w oparciu o uzyskaną decyzję finansową o wysokości przydzielonych do dyspozycji PUP środków finansowych. Dyrektor przygotowuje propozycję planu podziału środków na poszczególne formy, następnie plan zostaje przedłożony do zaopiniowania przez Powiatową Radę Rynku Pracy, a ostatecznie zatwierdzany przez Starostę. W większości przypadków podmioty zamierzające ubiegać się o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy kontaktują się z pracownikiem urzędu w celu uzyskania informacji o wysokości wsparcia w danym roku. Każdorazowo przedsiębiorca ubiegający się o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, w piśmie o pozytywnym rozpatrzeniu wniosku informowany jest o wysokości przyznanych środków na planowane utworzenie stanowiska pracy. W przypadku zawnioskowania o kwotę wyższą niż zatwierdzona przez Dyrektora w danym roku, podmiot jest wzywany do złożenia korekty specyfikacji zakupów z dostosowaniem kwoty planowanych wydatków do kwoty refundacji zawartej w piśmie. Wysokość kwoty refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy w danym roku jest zapisana w propozycji podziału środków Funduszu Pracy i w limitach księgowych planowanych na dany rok”.

[Dowód: akta kontroli str. 90]

W ocenie kontrolujących zrozumiałe są przesłanki ograniczające wysokość maksymalnej refundacji, jednak złożone wyjaśnienia nie mogą zostać uwzględnione. Należy zwrócić uwagę, iż Minister Rodziny i Polityki Społecznej, główny dysponent środków Funduszu Pracy, pismem z dnia 30.09.2022 r., znak: DF-IV.0211.47.2022.AP wydał stosowne dyspozycje wszystkim Dyrektorom Wojewódzkich, Powiatowych i Miejskich urzędów pracy

w sprawie wprowadzania wewnętrznych regulacji w zakresie górnych limitów/progów finansowania usług i instrumentów rynku pracy.

„Departament Funduszy, w porozumieniu z Departamentem Rynku Pracy, Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, informuje, że wprowadzanie przez urzędy pracy wewnętrznych regulacji w zakresie górnych limitów/progów finansowania usług i instrumentów rynku pracy jest praktyką nieprawidłową, niezgodną z prawem. Zgodnie z przepisem art. 6 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000), organy administracji publicznej, w tym publiczne służby zatrudnienia, tj. Dyrektorzy Wojewódzkich i Powiatowych Urzędów Pracy wraz z kierowanymi przez nich urzędami pracy, mają obowiązek działać na podstawie przepisów prawa. Przepisy ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy ani żadnych innych ustaw normujących finansowanie ze środków Funduszu Pracy określonych w nich form wsparcia, nie dają Dyrektorom urzędów pracy możliwości odgórnego, ogólnego, niezwiązanego z ustawowymi kryteriami limitowania (w formie jakichkolwiek wewnętrznych regulacji, np. regulaminów) wysokości udzielanego wsparcia ze środków Funduszu Pracy w ramach usług i instrumentów unormowanych tymi ustawami.”

Przed zawarciem umowy podmiot zabezpieczał przyznane środki wybraną i zaakceptowaną przez PUP formą zabezpieczenia. Jako zabezpieczenie zwrotu otrzymanej refundacji w Regulaminie w sprawie refundacji kosztów (...) przewidziano: weksel z poręczeniem wekslowym (aval), zastaw na prawach lub rzeczach, gwarancję bankową, blokadę środków zgromadzonych na rachunku bankowym, akt notarialny o poddaniu się egzekucji przez dłużnika, poręczenie osób fizycznych, prawnych oraz podmiotów nie posiadających osobowości prawnej, a posiadających zdolności do czynności prawnych. Podczas kontroli stwierdzono, że najczęściej stosowaną formą zabezpieczenia był weksel własny (aval) z deklaracją wekslową.

Umowa mogła być zawarta, o ile w dniu jej zawarcia podmiot, producent rolny, przedszkole, szkoła, żłobek, klub dziecięcy lub podmiot świadczący usługi rehabilitacyjne nie rozwiązał stosunku pracy z pracownikiem w drodze wypowiedzenia dokonanego przez podmiot, producenta rolnego, przedszkola, szkołę, żłobek, klub dziecięcy lub podmiot świadczący usługi rehabilitacyjne albo na mocy porozumienia stron z przyczyn nie dotyczących pracowników, nie obniżył wymiaru czasu pracy lub złożył oświadczenie o obniżeniu lub zamiarze obniżenia wymiaru czasu pracy pracownika w okresie od dnia złożenia wniosku do dnia wypłaty refundacji na podstawie ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

Podstawą refundacji była umowa zawarta przez Starostę z podmiotem, w tym żłobkiem lub klubem dziecięcym lub podmiotem świadczącym usługi rehabilitacyjne,

przedszkolem szkołą, producentem rolnym. Umowa zgodnie z § 4 ust. 1 Rozporządzenia zawierana była w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

We wszystkich zweryfikowanych umowach prawidłowo określono strony umowy.

Umowa zawierała zobowiązania wynikające z § 4 ust. 3 Rozporządzenia, t. j.:

- zatrudnienia na wyposażonym lub doposażonym stanowisku pracy skierowanego bezrobotnego przez okres co najmniej 24 miesięcy w pełnym wymiarze czasu pracy,
- utrzymania przez okres co najmniej 24 miesięcy stanowisk pracy utworzonych w związku z przyznaną refundacją,
- złożenia rozliczenia zawierającego zestawienie kwot wydatkowanych od dnia zawarcia umowy na poszczególne wydatki ujęte w specyfikacji wydatków – załącznik nr 1 do umowy,
- zwrotu otrzymanych środków w przypadku:
  - wykorzystania otrzymanych środków niezgodnie z przeznaczeniem wskazanym w złożonym wniosku,
  - złożenia niezgodnych z prawdą oświadczeń stanowiących załączniki do wniosku, zaświadczeń lub informacji, o których mowa w art. 37 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej,
  - niedokonania w terminie zwrotu równowartości odzyskanego podatku od towarów i usług zakupionych w ramach przyznanej refundacji,
  - naruszenia innych warunków umowy;
- zwrotu równowartości odliczonego lub zwróconego, zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług podatku naliczonego dotyczącego zakupionych towarów i usług w ramach przyznanego dofinansowania w terminie:
  - nie dłuższym niż 90 dni od dnia złożenia przez podmiot deklaracji podatkowej dotyczącej podatku od towarów i usług, w której wykazano kwotę podatku naliczonego z tego tytułu – w przypadku gdy z deklaracji za dany okres rozliczeniowy wynika kwota podatku podlegająca wpłacie do urzędu skarbowego lub kwota do przeniesienia na następny okres rozliczeniowy
  - nie dłuższy niż 30 dni od dnia dokonania przez urząd skarbowy zwrotu podatku na rzecz podmiotu – w przypadku gdy z deklaracji podatkowej dotyczącej podatku od towarów i usług, w której wykazano kwotę podatku naliczonego z tego tytułu, za dany okres rozliczeniowy wynika kwota do zwrotu.

[Dowód: akta kontroli str. 305-310]

Przed podpisaniem umowy pracownik PUP weryfikował wysokość otrzymanej przez podmiot pomocy de minimis. Po podpisaniu umowy podmiot otrzymywał zaświadczenie o otrzymanej pomocy de minimis. Datą udzielenia pomocy de minimis była data zawarcia umowy. Pracownik sporządzał sprawozdanie z udzielonej pomocy de minimis a następnie rejestrował je w terminie 7 dni od dnia jej udzielenia w Systemie Harmonogramowania Rejestracji i Monitorowania Pomocy (SHRiMP). W przypadku rozwiązania umowy i zwrotu

środków Funduszu Pracy bądź gdy podczas rozliczenia wydatkowanych środków uznano kwotę inną niż w umowie lub dokonano zwrotu podatku VAT wystawiano skorygowane zaświadczenie o otrzymanej pomocy de minimis.

[Dowód: akta kontroli str.302-303]

W wyznaczonym w umowie terminie podmiot dostarczał do urzędu dokumenty potwierdzające dokonanie zakupów oraz składał pisemne oświadczenie dotyczące możliwości ubiegania się o zwrot podatku VAT, t. j.:

- oświadczał, że nie ma możliwości odzyskania równowartości podatku, zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług, za zakupy w ramach przyznanej refundacji; lub
- oświadczał, że pomimo możliwości odzyskania równowartości podatku, zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług, za zakupy w ramach przyznanej refundacji, nie będzie starał/a się o jego uzyskanie w rozliczeniach podatkowych; lub
- oświadczał, że mam możliwość odzyskania równowartości podatku, zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług, za zakupy w ramach przyznanej refundacji i będę starał/a się o jego uzyskanie w rozliczeniach podatkowych i zobowiązywał się do zwrotu równowartości odliczonego lub zwróconego podatku zgodnie z § 8 ust. 4 umowy.

Dyrektor wyjaśniła, że „zgodnie z wytycznymi w zakresie realizacji projektów finansowanych ze środków Funduszu Pracy w ramach programów operacyjnych współfinansowanych z EFS na lata 2014-2020, zwrot równowartości podatku VAT od towarów i usług zakupionych w ramach (...) refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, stanowi przychód Funduszu Pracy niezależnie od tego, czy zwrot dotyczy wydatków poniesionych w roku bieżącym, czy w latach poprzednich. Zgodnie z wytycznymi środki nie muszą być zwracane na rachunek bankowy dysponenta Funduszu pracy, mogą zostać wykorzystane na zasiłki dla bezrobotnych i inne obligatoryjne świadczenia”. Dyrektor dodała, że „cała kwota odzyskanego podatku od towarów i usług w 2022 r. w wysokości 33 391,24 zł z tytułu realizowanych w latach 2021-2022 umów o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, została przeznaczona na wypłaty zasiłków dla bezrobotnych. Natomiast wskazana w wykazie kwota podatku VAT w wysokości 50 212,76 zł stanowi kwotę odzyskanego podatku od umów o refundację zawartych w 2022 r., spłaty podatku z tych umów następowały w latach 2022 – 2024”.

[Dowód: akta kontroli str. 279-293; 207]

Pracownik urzędu sprawdzał zgodność przedstawionych dokumentów z kalkulacją wydatków i z zawartą umową. Potwierdzał zgodność kopii faktury z oryginałem. Przed wydaniem skierowania oraz dokonaniem wypłaty pracownik dokonywał odbioru utworzonego stanowiska pracy. Kontrola miała na celu sprawdzenie czy zakupiony sprzęt znajduje się w posiadaniu podmiotu i stanowi wyposażenie stanowiska pracy. Po wydaniu

skierowania podmiot zatrudniał skierowaną osobę bezrobotną i dostarczał do UPPO kopię umowy o pracę zawartą ze skierowanym bezrobotnym.

[Dowód: akta kontroli str. 278]

W trakcie trwania umowy podmiot dostarczał dokumenty potwierdzające zatrudnienie skierowanej osoby (deklaracje ZUS RCA). W przypadku braku ww. dokumentów wzywał do ich dostarczenia. W przypadku rozwiązania umowy o pracę podmiot był zobowiązany zgodnie z § 4 ust. 8 umowy do niezwłocznego informowania Urzędu o każdym przypadku wcześniejszego rozwiązania bądź wygaśnięcia stosunku pracy ze skierowaną osobą bezrobotną oraz dostarczenia kopii świadectwa pracy w terminie 5 dni od daty ustania stosunku pracy. W przypadku powstania wakatów na stanowisku pracy, podmiot zobowiązany był do zatrudnienia innej osoby bezrobotnej, skierowanej przez Urząd, w terminie 30 dni od daty powstania wakatów.

Osoby bezrobotne kierowane na utworzone stanowiska pracy, były zarejestrowane w PUP, bezrobotni posiadali wymagane kwalifikacje, umiejętności i doświadczenie zawodowe niezbędne do wykonywania pracy. Po skierowaniu i podjęciu zatrudnienia, osoba bezrobotna traciła status w związku z podjęciem zatrudnienia w ramach środków z Funduszu Pracy zrefundowanych pracodawcy na doposażenie stanowiska pracy.

Zalecenia i uwagi

W wyniku przeprowadzonej kontroli, na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy, kontrolowanej jednostce zaleca się:

1. odstąpienie od stosowania odgórnych, niewynikających z ustawy, limitów oraz ustalanie wysokości udzielanego wsparcia wyłącznie w oparciu o zapisy art. 46 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
2. odstąpienie od żądania upoważnienia Dyrektora PUP do wystąpienia z wnioskiem o ujawnienie informacji gospodarczej do Krajowego Rejestru Długów.

Pouczenie

Od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

**Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO**

Adrian Żemis
DYREKTOR
Wydziału Polityki Społecznej